

Preventie- en Vaccinatiebeleid Faculteit der Bètawetenschappen

Inleiding

De Arbowet legt de werkgever een zorgplicht op om werknemers te beschermen tegen risico's van biologische agentia in beroepssituaties. Voor studenten heeft de faculteit eenzelfde zorgplicht. Om die reden hanteren we dit preventie- en vaccinatiebeleid voor werkzaamheden/studie gerelateerde activiteiten, die kunnen leiden tot risico's op besmetting met bepaalde ziektes.

Vanzelfsprekend is de lijst van mogelijke ziektes/risico's groter dan in het beleid beschreven, maar in dit beleid richten we ons op acute gevaarlijke situaties in afgebakende werksituaties. In de laboratoria en bij veldwerk van onze faculteit vormen hepatitis B en tetanus de meest acute risico's voor onze medewerkers en studenten. Daarnaast kan bij specifiek veldwerk met bijvoorbeeld vleermuizen een besmetting met rabiës een risico zijn.

Beleid

Indien medewerkers, stagiaires of studenten in een werksituatie gaan werken, waar het risico op besmetting met hepatitis B of tetanus of rabiës aanwezig is, dienen zij zich te vaccineren ten behoeve van de eigen veiligheid. Indien zij niet gevaccineerd zijn, kunnen zij betreffende werkzaamheden niet uitvoeren.

Preventie en vaccinaties

Hepatitis B

Preventie: Preventie van besmetting met hepatitis-B in de werksituatie kent een aantal pijlers:

- voorlichting over de manier van overdracht,
- het bevorderen van hygiënisch werken, zorgvuldig omgaan met bloed en andere menselijke vloeistoffen en weefsels
- voorkómen van incidenten door gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen: handschoenen, labjassen, bril en mondkapjes
- voorkomen van prikincidenten door naalden na gebruik in een naaldencontainer te doen, geen scherp afval los in vuilnisbakken of zakken achter te laten!
- extra aandacht en voorlichting bij zwangerschap

Vaccinatie: Hepatitis B is een infectieziekte die kan optreden door besmetting via humaan bloed. Voorafgaande aan werkzaamheden wordt vaccinatie aangeboden aan iedereen die beroepsmatig in contact komt met humaan bloed. Na vaccinatie en een positieve titeruitslag is de bescherming veelal levenslang.

Tetanus

Preventie: De werkzaamheden dienen zo ingericht te worden dat het risico op verwondingen minimaal is. Dit betekent bijvoorbeeld goede werkinstructies en voorlichting over en ter beschikking stellen van adequate persoonlijke beschermingsmiddelen.

Vaccinatie: Tetanus is een ziekte die in principe volledig te voorkomen is door actieve immunisatie. Tegenwoordig wordt na vaccinatie een beschermingsperiode van 10 jaar tegen een infectie met *Clostridium tetani* aangehouden, daarna moet opnieuw gevaccineerd worden. In die periode is men volledig beschermd tegen infectie. Iemand die langer dan 10 jaar geleden is gevaccineerd, moet na een mogelijke besmetting opnieuw een vaccinatie halen.

De faculteit biedt bij intrede van een nieuwe medewerker en daarna om de 10 jaar hervaccinatie aan. Studenten krijgen bij aanvang van de opleiding eveneens een tetanusvaccinatie aangeboden. Het bijhouden van de data van vaccinatie (via een vaccinatieboekje) gebeurt door de medewerker/student zelf. Na een verwonding (een beet of een verwonding door een val) zijn een goede wondhygiëne en -behandeling van belang.

Rabiës

Preventie: In Nederland is één van de belangrijkste adviezen elk onnodig contact met vleermuizen te vermijden. Wanneer een vleermuis toch moet worden aangeraakt, mag dit alleen gebeuren met handschoenen aan die voldoende beschermen tegen bijten. De handschoenen moeten daarna met 70% alcohol ontsmet worden.

Vaccinatie: Het vaccineren tegen rabiës is alleen nodig bij regelmatig werken met vleermuizen of bij werken met het rabiës-virus. Een beet van een rabide hond of vleermuis vereist een vaccinatie tegen rabiës binnen 48 uur. In sommige landen zijn de noodzakelijke middelen niet aanwezig en wordt daarom voor die situatie preventief gevaccineerd.

Borging van het proces

Er wordt verwacht dat de medewerker het gehele traject van vaccinatie zal volgen. Zie verdere details in onderstaande tabel. De medewerker dient dit document te tekenen alvorens met de werkzaamheden te starten. Bij voorkeur wordt dit gedaan bij het onboardingsproces. Nieuwe medewerkers die eerder/elders zijn gevaccineerd, en voorafgaande aan werkzaamheden willen weten of ze voldoende zijn gevaccineerd, kunnen gebruik maken van een titerbepaling.

Infectieziekte	Risico bij	Verspreiding via	Vaccinatie / onderzoek
Hepatitis B-virus	Mensen, apen	Bloedcontact	Vaccinatie wordt aangeboden en aanbevolen.* De hepatitis B vaccinatie bestaat uit drie injecties en een titerbepaling.
Tetanus - <i>Clostridium tetani</i>	Alle dieren	Straatvuil / stof / mest / aarde	Medewerkers: DTP-vaccinatie wordt aangeboden en aanbevolen / eenmaal per 10 jaar / vaccinatieboekje zelf bijhouden.* Studenten: DTP-vaccinatie wordt aangeboden en aanbevolen aan het begin van het eerste studiejaar.*
Rabiës-virus	Vleermuizen, illegaal geïmporteerde (straat)honden, vossen	Speeksel (beet), slijmvliezen	Preventieve vaccinatie alleen aanbevolen bij regelmatig werken met vleermuizen, andere besmette dieren of rabiës-virus.* Draag bij het aanraken van vleermuizen altijd handschoenen die bescherming bieden tegen beten.

* Zie Bijlage bij Preventie- en Vaccinatiebeleid voor meer informatie over de vaccinatietrajecten.